

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat sivistyspalvelujen kokonaisuudesta ja luo edellytykset kullekin tehtäväalueelle oman tehtävänsä hoitamiseen sekä monipuoliseen yhteistyöhön tehtäväalueiden välillä sekä yhteistyöhön strategisesti tärkeiden sidosryhmien kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut seuraavat lainsäädäntömuutoksia ja muita muutoksia toimintakentässä ja tekevät yhteistyötä kunnan sisällä ja kuntarajojen yli. Etenkin yhteistyö hyvinvointialueen kanssa korostuu.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023	2022	2021	2020	2019
Koulutustasomittari	Ei tietoa	344,8	339,6	331	320,8
HYTE- kerroin euroa/asukas	19,8 €	20,9 €	21,8 €	19,8 €	-

(Tilastokeskus, THL)

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme on kuntastrategian mukaisesti luoda kuntalaisille onnellinen arki. Takaamalla yhdenvertaisen oikeuden elinikäiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Sivistyspalvelut yhdessä muiden palvelualojen kanssa luo viihtyisää, turvallista ja terveellistä elinympäristöä kuntalaisille. Sivistyspalvelut ovat oleellinen osa kunnan toimintaa, jonka tavoitteena on hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva muoniolainen. Varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ja lukion pedagogiikassa painottuu luontokasvatus. Tätä työtä tukemassa ovat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteishanke Kahdensen vuodenajan Muonio – Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen luontoon ja paikalliseen kulttuuriin perustuvan yhteisen tekemisen kautta -hanke sekä lukion Lumi, luonto, erä ja liikunta nuorten hyvinvoinnin lisääjinä - hanke. Myös muidenkin tehtäväalueiden toiminnassa luontokasvatus on läpileikkaava teema.

Tarjoamme kuntalaisille laadukkaan sivistyspalvelujen kokonaisuuden. Takaamme kattavat tukipalvelut toimialoille sekä panostamme työhyvinvointiin. Pidämme kehityskeskustelut vuosittain ja mahdollistamme muukin keskustelun henkilöstön kanssa. Lisäksi pyrimme järjestämään työnhajausta tarvittaessa. Tähtäämme kestävään sekä tasapainoiseen talouteen ja panostamme yhdessä tekemiseen, kunnan sisäiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön sekä ennaltaehkäisevään työhön. Tavoitteina on kehittää edelleen sivistyspalvelujen organisaatiouudistusta ja päivittää varautumissuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toteutunutta sivistyspalvelujen organisaatiouudistusta kehitetään sivistyspalvelujen palvelualueilla. Sivistyspalvelujen ja hyvinvointialueen rajapintojen palveluita ja palvelupolkuja kehitetään yhteistyössä niin Laphan toimijoiden kanssa kuin eri sidosryhmien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Koulukuljetusten osalta arvioidaan mahdollisen optiovuoden käyttäminen. Eri tehtäväalueilla

arvioidaan eri ohjelmistojen tehokkaampaa käyttöönottoa ja tehostetaan toimistosihteeriresurssia. Lisäksi panostetaan viranhaltijapäätösten ja lautakuntapykälien valmistelutyöhön. Kansalaisopiston osalta selvitetään opiston yhteistyön mahdollisuuksia lähikuntien kanssa.

Sivistyspalveluissa seurataan aktiivisesti eri hankerahoitusmahdollisuuksia sekä organisoidaan hanketyötä kestäväan ja laadukkaaseen suuntaan. Kriittisesti arvioidaan eri hankemahdollisuuksia ja mietitään myös mahdollisuuksia sitoutua jatkamaan hankkeita hankerahoituksen loputtua.

Sivistyspalvelujen yhteiset toiminnalliset tavoitteet vuonna 2025 pohjautuvat kuntastrategian tavoitteeseen ”Elämme onnellista arkea”. Sivistyspalvelut keskittyvät erityisesti ennalta ehkäisevään päihdetyöhön ja edelleen yhdenvertaisuuden edistämiseen jokaisella tehtävätasolla. Osallistavan budjetoinnin toteuttamista kehitetään yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Liikunta- ja hyvinvointipalveluihin kiinnitetään erityistä huomioita vuoden aikana.

Kehitämme yhteistyössä yhtenäistä koulupolkua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Toteutamme yhteistyössä lähikuntien ja ammattiopisto Lappian kanssa Tunturi-Lapin koulutus- ja työelämämessut ammattiopisto Lappialla. Lisäksi panostamme henkilöstön työhyvinvointiin ja pitovoimaan kaikilla tehtäväalueilla. Osallistumme kunnan kotiutumistyöhön (muoniolaisten –tuokiot).

KUNTASTRATEGIAA TUKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET (1-3 KPL)

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoilun käynnistäminen ja kehittäminen	Tapahtumien vuosikellon laatiminen yhteistyössä sivistyspalvelujen ja muiden palvelualueiden kanssa.	Suunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Viranhaltijoiden jalkautuminen eri tapahtumiin K/E	Osittain, työ aloitettu Osittain, esim. Uusien muoniolaisten kohtaaminen ja Muonio fästit toteutuneet
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Ennalta ehkäisevä päihdetyö, yhdenvertaisuus sekä organisaatiouudistuksen kehittäminen	Suunnitelmallinen toiminta ennalta ehkäisevässä päihdetyössä ja yhdenvertaisuustoiminnan ylläpitäminen Organisaatiouudistuksen juurruttaminen: tiekartta Palvelukokonaisuudet ovat määrittely	Ennalta ehkäisen päihdetyön suunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Yhdenvertaisuussuunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Tarvittavat rekrytoinnit, tehtäväkuvien tarkistaminen Palvelut määritelty, toteutunut K/E •liikuntapalvelut •kulttuuri- ja kirjastopalvelut	Osittain, työ aloitettu Osittain Osittain. Liikunnanohjaaja ja peruskoulun, lukion yhteinen apulaisjohtaja sekä osa-aikainen vapaa-aika ja

		•kansalaisopisto •peruskoulu ja lukio	kulttuuriohjaaja rekrytoitu. Evaus aloitettu kansalaisopistossa.
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Osallistavan budjetoinnin kehittäminen; Kansalaisopisto	Osallistavan budjetoinnin kehittäminen Kansalaisopiston yhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen lähikuntien kanssa	Suunnitelma toteutuksesta laadittu, toteutunut K/E Selvitystyö (evaus), toteutunut K/E	Osittain, suunnitelma laadittu ja prosessi kesken. Osittain, evaus prosessissa.

VARHAISKASVATUS

Tehtävän kuvaus

Varhaiskasvatus palveluiden tarkoitus on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Varhaiskasvatus ja siihen kuuluva esiopetus muodostaa lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Tarjoamme varhaiskasvatustilain puitteissa laadukasta varhaiskasvatusta mahdollisimman kattavasti, monipuolisesti ja yksilöllisesti, varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma (VASU) ja esiopetuksessa esiopetussuunnitelma (LEOPS), joita päivitetään tarvittaessa ja niiden vaikuttavuutta arvioidaan. Lasten huoltajien ja henkilökunnan välinen yhteistyö on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden perustana. Teemme aktiivista yhteistyötä eri kunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteenamme on saada aikaan erilaisia toimintoja varhaiskasvatuksen sisällä ja tuottaa niitä myös muille ryhmille.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: varhaiskasvatusvastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2023	2022	2021	2020	2019
Lapset varhaiskasvatuksessa ja osallistumisaste	78 lasta ja 72,2 % (Vipunen, OPH)	66 lasta ja 64,7 % (Vipunen, OPH)	69 lasta ja 65,7 % (Vipunen, OPH)	61,1 % (THL)	71,2 % (THL)
Kelan kuntalisää saaneet perheet/v	15 perhettä	15 perhettä	20 perhettä	22 perhettä	25 perhettä
Kotihoidon tukea saaneet perheet/v	31 perhettä	25 perhettä	32 perhettä	33 perhettä	32 perhettä

Asiakastyytyväisyyskysely (arviointi asteikolla 1-5)

	Keskiarvo 2023	Keskiarvo 2022	Mediaani
Muonion kunnan varhaiskasvatuspalvelut ovat riittävät	4,0	3,8	4
Liikummeko varhaiskasvatuksessa riittävästi	4,3	3,6	4
Saan osallistua riittävästi lapseni varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin	3,9	3,7	4
Lapseni viihtyy varhaiskasvatuksessa	4,3	4,7	5
Lapseni varhaiskasvatus toteutuu hänen tarpeidensa mukaisesti	4,2	4,5	5

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteena toiminnallamme on tukea ja kasvattaa onnellisia ja hyvinvoivia lapsia. Turvallisessa ja toimivassa oppimisympäristössä toteutettu esiopetus ja varhaiskasvatus on laadukasta ja määrällisesti riittävää – sitoudumme myös kehittämään näitä tavoitteita. Pedagogiikassa painottuvat luonto, liikunta ja leikki. Hyödynnämme asiakaspalautetta ja laadunarviointijärjestelmä Valssia varhaiskasvatuspalvelujen kehittämisessä sekä laadun arvioinnissa.

Myönnämme asiakkaille mahdollisimman hyvin heidän tarpeitaan vastaavan varhaiskasvatuspaikan ja maksamme kuntalisää sovitulla tavalla.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Varhaiskasvatuspalveluita toteutamme Päiväkotitunturihelmissä, perhepäivähoidossa, esiopetuksessa ja esioppilaiden täydentävässä varhaiskasvatuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Lapsia varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä yhteensä 72 lasta. Lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa on 26 lasta ja esiopetuksessa oppilaita on 15. Seuraamme varhaiskasvatustarpeiden kehittymistä ja reagoimme tarvittaessa lisäämällä varhaiskasvatuspaikkoja ja kehittämällä palvelujen muotoja.

Tavoitteenamme on edelleen juurruttaa esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta osaksi varhaiskasvatuspalveluja. Varhaiskasvatuksen ja huoltajien sekä eri järjestöjen/ toimijoiden välistä yhteistyötä kehitetään mm. järjestämällä päiväkodilla iltatapahtumia, joissa perheet voivat tavata toisiaan, tutustua eri järjestöjen toimintaan ja luoda verkostoja arkensa tueksi. Herkästi kuunnellaan perheiden omia toiveita sekä tarpeita. Myös päiväkodin arkeen lisätään vierailuita eri toimijoiden luo ja kutsutaan vieraita päiväkotiin näin lisäämme oppimisympäristöjen monipuolisuutta.

Varhaiskasvatuspalvelut valmistautuvat uuden päiväkotitunturihelmen valmistumiseen ja uusiin yhteisiin tiloihin muuttamiseen syksyllä 2025. Muutokseen tulee valmistautua jo ennakoon, jotta

päiväkodin toimintakulttuuri ja tavat hioutuvat yhtenäisiksi ja yhteisölliseksi mahdollisimman sujuvasti.

KUNTASTRATEGIAA TUKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET (1-3 KPL)

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Kodin ja varhaiskasvatuksen sekä eri järjestöjen/toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen	Vanhempainilta 1x vuosi Meän illat yhteistyössä järjestöjen kanssa 8x vuosi Yhteistyö kirjasto- ja kulttuuripalveluiden sekä / tai liikuntapalveluiden kanssa yhteisten perhetapahtumien muodossa 2 x vuodessa. Palautekyselyn toteuttaminen huoltajille Palvelukeskusvierailut 3x vuosi perinneleikkipäivä	Toteutuneet toiminnot K/E Kysely toteutettu K/E Palauteen käsittely henkilöstön kanssa K/E	Osittain. Meän illat toteutuneet 6/8. Palvelukeskusvierailut toteutuneet 2/3. Perinneleikkipäivä toteutunut Perhetapahtumat toteutuneet ½ Palautekysely toteutunut
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Toimintakulttuurin muutoksen valmistautuminen	Ulkopuolisen konsultin hankkiminen - työnohjaus Henkilöstön osallistaminen prosessiin säännöllisten työiltojen merkeissä 3xvuosi) (henkilöstön osaamisalueiden tunnistaminen, tilaratkaisujen organisointi, toimintakulttuurin yksityiskohtiin paneutuminen: arvot, varhaiskasvatussuunnitelman toteutuminen jne.)	Työnohjaus toteutunut K/E Toteutuneet toiminnot K/E	Työnohjaus toteutunut 2/3 Osittain Työilta toteutunut 2/3

PERUSOPETUS

Tehtävän kuvaus

Perusopetus sisältää vuosiluokkien 1–9 opetuksen. Opetusta annetaan kahdessa eri rakennuksessa. Perusopetuksen tavoitteena on tarjota laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta resurssit huomioiden. Perusopetuksen perustana on realistinen ja suunnitelmallinen budjetointi. Perusopetuksen tehtävänä on taata jokaiselle turvallinen ja tiloiltaan tarkoituksenmukainen oppimisympäristö. Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä kehittää yhteistyössä oppilaiden ja koko koulun henkilökunnan kanssa toimintakulttuuria, joka edistää yhteisöllistä hyvinvointia. Laadukkaat opiskeluhoollon palvelut tukevat myös yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämistä. Oppilaskuntatyö ja tukioppilastoiminta ovat aktiivista. Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Oppilaille tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa mahdollisuuksien mukaan. Liikkuvan koulu -hankkeen aikana luotuja rakenteita ylläpidetään edelleen ja kehitetään yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Koulun toimintaa kehitetään lisäksi tiiviissä yhteistyössä huoltajien, kunnan eri toimijoiden ja lähikuntien kanssa.

Tehtäväaluevastaava: perusopetuksen rehtori

Seuraamme toimintatapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2025	2023	2022	2021	2020	2019
Kokee koulu-uupumusta, %, 4. ja 5.luokan oppilasta	-	25,5 %	-	14 %	-	-
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista	-	23,3 %	-	28,3 %	-	-
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista	-	52,1 %	-	66,1 %	-	52,2 %
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista	-	46,7 %	-	74 %	-	81 %

(THL)

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva oppilas. Tähän pyritään alla eriteltujen, kuntastrategiaa tukevien, toiminnallisten tavoitteiden mukaisella toiminnalla ja sen seurannalla ja arvioinnilla. Perusopetuksen pedagogiikassa painottuu käyttäytymisen myönteinen tukeminen ja luontokasvatus. Perusopetus osana sivistyspalveluita keskittyy erityisesti myös valtakunnallisen opetussuunnitelman sisällöistä yhdenvertaisuuden edistämiseen ja ehkäisevään päihdetyöhön. Osana sivistyspalveluita perusopetus panostaa henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion yhtenäiskoulussa on 245 oppilasta. Henkilöstömäärä säilyy pääsääntöisesti ennallaan. Henkilöstössä on rehtorin ja apulaisjohtajan lisäksi 10 luokanopettajaa, 11 aineenopettajaa, 4 erityisopettajaa, ja 7 ohjaajaa. Useat opettajat opettavat yhtenäiskoulun lisäksi myös lukiossa. Kolmatta ja neljättä luokka-astetta lukuun ottamatta ryhmät on jaettu kahteen. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä määräytyy edelleen oppilaiden tarpeiden mukaan. Opetusryhmien koko pyritään säilyttämään enimmillään 25 oppilaan ryhminä. Oppimisen tuki uudistuu perusopetuksen osalta 1.8.2025 alkaen ja tämä tulee aiheuttamaan merkittävän toimintaympäristön muutoksen. Tarkemmat tavoitteet toiminnalle luodaan lakimuutosten myötä, mutta keskeisenä painopisteenä keväällä 2025 sekä edelleen lukuvuonna 2025-2026 on oppimisen tuen uudistamisen paikallinen suunnittelu, toteutus ja toiminnan vakiinnuttaminen.

KUNTASTRATEGIAA TUKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET (1-3 KPL)

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvallinen koulu	Ryhmäkokojen säilyttäminen alle 25 oppilasta Käyttäytymisen myönteisen tukemisen mallin vakiinnuttaminen Oppilaskuntatoiminta Tukioppilastoiminta yläkoulun lisäksi uutena myös alakoulussa	Ryhmäkoot säilyneet alle 25 oppilasta K/E Luokkakohtainen palkkiojärjestelmä ja toimintamalli vakiintunut K/E Oppilaskuntatoiminta toteutunut K/E Tukioppilastoiminta toteutunut K/E Hyvi- ryhmän toiminta toteutunut suunnitellusti K/E	Toteutunut Toteutunut Toteutunut ala- ja yläkoulussa

	Moniammatillisen Hyvi- ryhmän toiminnan kehittäminen Laadunvalvonta: Hyvi-kysely oppilaille (hyvinvointi, kiusaaminen, osallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja häirintä) Yhteisöllistä hyvinvointia edistävien opettajatiimien päivittäminen ja toiminnan kehittäminen edelleen	Hyvi- kysely oppilaille toteutettu 2krt/vuosi K/E Opettajatiimien tarkoituksenmukainen toiminta toteutunut K/E	Osittain, jälkimmäinen kysely toukokuussa Osittain, osan tiimien toimintaa tulee päivittää
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Tuntikehyksen kehittäminen ja paikallisuuden hyödyntäminen	Tuntikehyksen kehittäminen edelleen VN:n asetuksen ja palautteen pohjalta Vuosiviikkotuntimäärän kohdentaminen uudelleen Luontokasvatussuunnitelman kehittäminen, laajentaminen ja käytäntöön juurruttaminen hankkeen kautta Kulttuurikasvatussuunnitelman noudattaminen	VN:n asetuksen mukaiset muutokset tehty, palautekysely toteutettu ja tuntikehystä päivitetty K/E Vuosiviikkotuntimäärä kohdennettu uudelleen K/E Laajennettu luontokasvatussuunnitelma osana koulun arkea K/E Kulttuurikasvatussuunnitelmaa noudatettu K/E	Osittain, muutokset ja päivitykset tehty. Toteutunut Osittain, luontokasvatussuunnitelma juurtumassa koulun toimintaan Toteutunut
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Työhyvinvointi ja tehtäviin kiinnittäminen	Työhyvinvointisuunnitelman seuranta ja päivittäminen Työhyvinvointiryhmän perustaminen Yhteisöllisyyttä lisäävä tyhy- toiminta Työnohjauksen jatkaminen	Työhyvinvointisuunnitelma päivitetty K/E Työhyvinvointiryhmä perustettu ja toiminnassa K/E Yhteisöllisyyttä lisäävän tyhy-toiminnan toteutuminen väh. 2 krt/vuosi K/E Työnohjaus toteutunut K/E	Ei toteutunut Osittain, perustettu, toiminta tulee tehostaa Osittain Toteutunut

LUKIO

Tehtävän kuvaus

Toisen asteen koulutukseen kuuluvat kunnan palveluna lukiokoulutus, yhdistelmäopinnot, ylioppilastutkinto sekä lukion aineopintojen tarjoaminen muissa oppilaitoksissa opiskeleville. Tavoitteena on tarjota nuorille laadukas yleissivistävä koulutus ja hyvät valmiudet ja mahdollisuudet jatkokoulutukseen. Aikuisille ja erityisen painavin syin muille opiskelijoille tarjotaan aikuislukion oppimäärä aikuisten LOPS2021 mukaan. Opiskelijalla on lukioaikanaan mahdollista suorittaa kaikki tarvitsemansa pakolliset ja valtakunnalliset syventävät opintojaksot. Tarjolla on lisäksi runsaasti paikallisia opintojaksoja erityisesti luontoliikuntaan ja työelämävalmiuksiin liittyen. Tarvittaessa käytetään itseopiskelua ja muualta ostettuja kursseja. Urheiluvalmennustoiminta antaa urheilijoille mahdollisuuden opiskelun ja harjoittelun joustavaan yhdistämiseen.

Tehtäväaluevastaava: lukion rehtori

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tarjoamme monipuolista, motivoivaa ja opiskelijalähtöistä opetusta niin, että opiskelijalla on mahdollisuus onnistua ylioppilaskirjoituksissa sekä saada hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Teemme yhteistyötä Ammattiopisto Lappian kanssa ammattiopintojen ja asuntola-asumisen mahdollistamiseksi. Teemme aktiivisesti töitä opiskeluhyvinvoinnin edistämiseksi ja luontosuhteen edistämiseksi.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)
Opiskelijoiden määrä päätoimiset, yhdistelmäopiskelijat ja aineopiskelijat	33 / 8 / 4	41 / 3 / 8	49 / 2 / 4	44 / 2 / -	32 / 1 / -
Läpäisyaste ylioppilaaksi valmistumaan pyrkineiden osalta	93%	95 %	60 %	86 %	-

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Oppimisen tuki ajan tasalle 2024 –hankkeen avulla kehitetään lukiokoulutuksen oppimisen tukea (vahvistaa opettajien ja henkilökunnan osaamista opiskelijoiden vahvuuksien ja oppimisen haasteiden tunnistamisessa ja ohjaamisessa, kehittää työyhteisön osaamista tekoälyn suhteen – opetuksen ja oppimisen tukena sekä kehittää oppimisen tuen ohjausprosessia), myös vuoden 2025 aikana. Freeride Akatemian vankka valmennustoiminta ja yhtenäisen opetussuunnitelman luomat mahdollisuudet lukujärjestyksen kehittämiseksi mahdollistavat urheiluvalmennuksen laajentamisen yhä useamman ulottuville. Yleisvalmennus on siirretty osaksi lukujärjestystä siten, että myös koulukuljetusopiskelijat voivat osallistua toimintaan ja kynnys osallistumiselle madaltuu. Vuonna 2025 jatketaan edelleen jakso- ja tuntiuidistuksen toimeenpanoa.

Pieni ikäluokka on vaikuttanut opiskelijamäärään. Opiskelijamäärän nostaminen on tavoitteena. Lumi, luonto ja erä – luontoliikunta osaksi lukiokoulutusta – hankkeen avulla on kehitetty koulukohtaisia opintojaksoja. Hankkeen myötä on tarkoitus edelleen testata uusia koulukohtaisia valinnaisia sekä kehittää opiskeluhuvinvointia. Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa on laadukysymys, johon omalta osaltamme vastaamme tarjoamalla koulukohtaisia opintojaksoja myös muiden oppilaitosten opiskelijoille.

Vuonna 2025 vahvistamme opiskelijoiden hyvinvointia kehittämällä esim. välituntiliikuntaan. Uuden lukiolain myötä erityisopetusta on pitänyt järjestää kaikissa lukioista 2021 alkaen. Vuoden 2025 budjettiin on varattu erityisopettaja- ja tukiovetusresurssi. Avustajien ja koulukuljetusten tarve riippuu opiskelijoiden tarpeista.

KUNTASTRATEGIAA TUKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET (1-3 KPL)

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva lukiolainen	Välituntitoiminnan kehittäminen. Urheiluvalmennuksen integroiminen vahvemmin osaksi lukion lukujärjestystä. Opiskelijakyselyn toteuttaminen	Välituntitoimintaa toteutettu väh. 1krt/viikko K/E Urheiluvalmennus on integroitu lukujärjestysuunnitelmiin K/E Vuosittainen opiskelijakysely toteutettu K/E	Toteutunut Toteutunut, aamutreenit lukujärjestyksessä Toteutunut
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen; laadukas opetus ja koulupolku, yhteistyömahdollisuuksien aktiivinen etsiminen	Yhteistyön kehittäminen korkeakoulujen ja muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa kansainvälisesti ja yli kuntarajojen. Oppimisen tuen toteuttaminen ja ohjausprosessin kehittäminen. Tekoälyn hyödyntämisen kehittäminen niin opetuksen kuin oppimisen tukena. Opetussuunnitelman tarvittavien osioiden päivittäminen.	Yhteydenotot yhteistyökumppaneihin ja yhteiset suunnitelmat. Toteutuneet yhteiset opintojaksot ja tapahtumat. Toteutunut vertaistukitoiminta opettajien välillä. K/E	Toteutunut Lappian kanssa sekä Lapin lukioiden rehtoreiden ja erityisopettajien kesken, korkeakouluyhteistyö Toteutunut korkeakouluviikko huhtikuussa, Aurora-hankkeen tapahtumiin osallistuminen opiskelijoiden kanssa Oulussa ja Luulajassa, vanhojen tanssit, talvivaelluksella paikkoja tarjottiin Enontekiön ja Kolarin lukiolaisille, opettajien Erasmus tapahtumaan osallistuminen

	Uusien paikallisten opintojaksojen markkinointi, integroiminen vuosikelloon, toteuttaminen ja arviointi.	Toteutunut erityisopetus- ja tukiopetus K/E Ohjaussuunnitelma toteutunut K/E Tekoäly koulutus opettajille, toteutunut K/E Suunnitelma tekoälyn hyödyntämiseksi opetuksessa ja oppimisessa, toteutunut K/E Opetussuunnitelma päivitetty, toteutunut K/E Opintojaksojen näkyvyys, toteutuminen, tehty itsearviointi ja pyydetty palaute. K/E	Toteutunut, erityisopetuksen rästäpaja, ohjattu lukupiiri (YO-kokeet ja koeviikot), tukiopetus. Osittain, työ aloitettu Toteutunut Osittain, suunnittelutyö aloitettu Toteutunut, Osittain, työ aloitettu
--	--	--	---

KANSALAI SOPISTO

Tehtävän kuvaus

Kansalaisopisto järjestää koulutusta ja kursseja vapaata sivistystyötä koskevien säännösten mukaisesti. Tarjoamme monipuolisia ja laadukkaita koulutuspalveluja kuntalaisille mahdollisimman kattavasti, opiskelijoiden toiveet huomioiden. Mahdollistamme lisäksi etäopintoja muissa oppilaitoksissa ja ylläpidämme tentinvalvontapalvelua. Kehitämme kurssitarjontaa myös etäkursseilla, jonka johdosta opinto-ohjelma voidaan suunnitella entistäkin monipuolisemmaksi.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja, kansalaisopiston rehtori

Tehtäväyksikkövastaava: kirjastonjohtaja- kulttuurivastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)
Eri osallistujien lkm/osallistumiset	-	502/696	366/422	325/398	336/ –
Opetustunnit	-	2390	1734	1536	–

Opetustunnit/1000 asukasta	-	1027	757	668	630

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia oppia ja harrastaa ja siten parantaa elämänlaatua ja hyvinvointia. Kansalaisopisto omalta osaltaan luo onnellista arkea ja kiinnittää huomioita syrjinnän vastaiseen työhön sekä yhdenvertaisuuteen. Muonilaiset ovat monipuolisia oppijoita, joten kurssitarjontammekin vastaa monipuolisiin kiinnostuksien kohteisiin sekä tarpeisiin. Kansalaisopisto kehittää yhteistyömahdollisuuksia eri sidosryhmien sekä muiden oppilaitosten kanssa. Opintokokonaisuuksia suunnittelemme tavoitteellisesti ja kuntalaisten palautteen pohjalta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Opisto profiloituu paikallisuuteen, joka näkyy kurssitarjonnassa etenkin kädentaidoissa ja luontokasvatuksessa. Jatkamme taideaineiden tarjoamista kurssitarjonnassa ja kehitämme luontoaiheisten kurssien tarjontaa. Opiston tarjonta on myös riippuvainen paikallisista ja lähialueiden osaajista, joita kartoitetaan aktiivisesti. Kokeilemme uusia kursseja ja osallistamme kuntalaisia palveluiden suunnitteluun asiakasraadin avulla.

Selkeytämme kansalaisopiston vastuualueita, jotta viestintä opiskelijoille ja henkilökunnalle olisi yhtenäistä ja selkeää. Kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan tehtävä nykyisessä muodossaan lakkaa määräaikaisen tehtävän päätyttyä 31.7.2025. Kirjastonjohtaja, kulttuurivastaavan työpanosta kansalaisopistolle lisätään 10 % 1.8.2025 alkaen. Kartoitamme kansalaisopistolle soveltuvia hankkeita ja kehitämme etenkin tapahtumatuotantoa. Jatkamme yhdenvertaisuuden huomioimista lukukauden aikana ja jalkautamme opistolle laaditun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Kansalaisopistossa selvitetään opiston yhteistyön mahdollisuuksia lähikuntien kanssa; kartoitetaan esimerkiksi mahdollisuutta siirtyä osaksi Enontekiön, Kittilän ja Sodankylän yhteistä Revontuli-opistoa 1.8.2026 alkaen. Opistossa toteutetaan ennakkovaikutusten arviointi mahdollisesta siirtymisestä (evaas).

KUNTASTRATEGIAA TUKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET (1-3 KPL)

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Virkistynyt, osaava ja vetovoimainen organisaatio; asiakaslähtöiset palveluprosessit	Tarkastellaan mahdollisuutta tiivistää yhteistyötä lähikuntien kanssa, esim. siirtyä osaksi Revontuli-opistoa 1.8.2026 alkaen - ennakkovaikutusten arvioinnin laatiminen Kustannusvaikutusten ja taloudellisten	Ennakkovaikutusten arviointi laadittu K/E Revontuli-opiston kurssien lkm/lukukausi, ympäristökylien kurssien lkm/lukukausi Kustannukset/lukuvuosi	Osittain, ennakkovaikutusten arviointi prosessissa, Revontuliopiston kurssimääriä ja kustannuksia selvitetty

	sitoumusten (henkilöstöresurssit ja tilavuokrat) sekä kuntalaisten mahdollisten kurssialennusten selvittäminen Kurssitarjonnan määrän, monipuolisuuden ja alueellisen saavutettavuuden selvittäminen	Henkilöstöresurssi/lukuvuosi Kurssialennukset/määrä	
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä vuoropuhelun edistäminen; Yhdenvertainen oikeus elinikäiseen kasvuun, kehittymiseen ja oppimiseen	Luonnon rooli ja luontokasvatus osana opetusta Luontoaiheisten kurssien tarjonnan kehittäminen ja lisääminen Kurssien järjestäminen luonnossa Luonnon monimuotoisuuden ja kestävän kehityksen periaatteet osana opetusta Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman jalkauttaminen osana Yhdessä!- hanketta Verkkokurssien ja kurssien järjestäminen ympäristökylillä Kuntalaisten osallistaminen palveluiden suunnitteluun (asiakasraati)	Oppilas- ja sidosryhmäpalaute toteutettu K/E Toteutuneiden luontoaiheisten kurssien määrä/lukuvuosi Luontoaiheisten kurssien osallistujamäärä, lkm/lukuvuosi Yhdenvertaisuussuunnitelma valmis K/E Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi Ympäristökylillä toteutuneiden kurssien määrä lkm/lukukausi Henkilöstön osallistuminen koulutuksiin, K/E Asiakasraadin toteutuminen, K/E	Osittain, opiskelijapalautteen kerääminen jatkuvaa toteutuneiden kurssien jälkeen Toteutunut, luontoaiheiset kurssit 3/lukukausi Osallistujamäärä luontoaiheilla kursseilla 27/lukukausi Osittain, opistojen yhteinen tekstiosa valmis, kuntakohtaiset osiot päivityksessä Osittain, 2/lukukausi Toteutunut, 3/lukukausi Osittain, koulutuksista välitetty tietoa henkilöstölle Toteutunut

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Tehtävän kuvaus

Kirjastopalvelujen tavoitteena on tarjota nykyaikaisia kirjastopalveluita kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme asiakkaillemme pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistämme lukemista ja lukutaitoa, innostamme lukemaan, tarjoamme tietopalvelua sekä mahdollistamme monipuolisen kirjastotilojen käytön. Kirjastopalvelut edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolisia kulttuurielämyksiä kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme tuoreita kulttuuripalveluita, tiloja kulttuuritoimijoille sekä edistämme historian säilymistä perinnetyön kautta. Tuemme paikallisia kulttuuritoimijoita apurahalla, joka mahdollistaa paremman yhteistyön tapahtumien suunnittelussa. Kulttuuritilaisuuksia järjestetään yhteistyössä paikallisten kulttuurivaikuttajien, kunnan muiden toimielinten sekä paikallisten yrittäjien kanssa. Museon tehtävänä on kartoittaa yhteistä kulttuurista ja sosiaalista pääomaa. Museo pitää esillä suomalaista kulttuuriperintöä, tarjoaa opastusta sekä tapahtumia eri ikä- ja kohderyhmille.

Tehtäväaluevastaava: kirjastonjohtaja-kulttuurivastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä	81pl 3787 henkilöä	52 kpl 2264 henkilöä	24 kpl 1238 henkilöä	13 kpl	19 kpl
Harrastaa taidetta tai kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5.lk oppilaista	-	88,6 %	-	59,1 %	-
Kirjaston tapahtumien osallistumisaste, as/1000 as	400,43	348,09	412.75	205,80	274,26
Lainausten määrä, lainat	45 949	42 069	47 921	53 162	44 949
Lainaajien määrä, aktiiviset lainaajat	1184	1147	1219	1413	1229
E- aineistot, lainausmäärät	4868	4715	4098	1550	1090

E- aineiston kokoelmamäärä, laskennallinen	31	35	33	19	23
--	----	----	----	----	----

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniossa asuu onnellisia ja tiedonjanoisia kuntalaisia, jotka saavat nauttia ajantasaisista sekä moderneista kirjastopalveluista. Meillä on laadukas ja kattava kokoelma, mistä valita. Meille tärkeää on asiakaslähtöisyys, jonka vuoksi panostamme asiakaspalveluun ja aukiolotunteihin. Aineisto hankitaan kattavasti ja monipuolisesti ottaen huomioon kunnan väestörakenne, koulutus, harrastuneisuus sekä virkistykseen tarve. Tiedotamme kuntalaisia kirjaston tarjoamista palveluista ja siitä, että ne on tarkoitettu kaikille tasavertaisesti. Yhdenvertaisuus on keskeinen arvomme, jonka vuoksi kirjasto pyrkii tavoittamaan myös ne asiakkaat, jotka eivät fyysisesti pääse kirjastoon ja tarjoamme erikoisaineistoja asiakkaille, joilla on lukemisesta.

Kirjastoauton reittisuunnitelmaa ja kirjaston aukiolotunteja tarkkaillaan, jotta ne vastaavat asiakkaiden toiveita ja palvelevat asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Panostamme kirjastoauton reitti- ja tapahtumien tiedotukseen, jotta palvelut olisivat mahdollisimman saavutettavat. Järjestämme kirjastossa oheistoimintaa, kuten kirjaesittelyjä, digiopetusta, kirjastokäytönopetusta, kirjavinkkauksia sekä satutunteja ja nuortentapahtumia. Panostamme entistä monipuolisempaan yhteistyöhön koulun, varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Toteutamme lasten ja nuorten kirjastopalveluita lukijuskasvatussuunnitelman mukaisesti. Kiinnitämme huomiota henkilöstön työhyvinvointiin, ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen sekä kouluyhteistyön vaatimuksiin.

Kulttuuripalvelumme vahvistavat kuntalaisten onnellisuutta sekä kokemuksia, ja herättelevät kuntalaisten aktiivisuutta. Tarjontamme on mahdollisimman saavutettavaa sekä laadukasta. Pyrimme vakiinnuttamaan onnistuneet tapahtumat ja panostamme laadukkaisiin esiintyjiin. Kehitämme palveluitamme yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja tarjoamme laadukkaita ja tasavertaisia kulttuuripalveluita kaikille ikäryhmille kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Olemme valmistelleet koko Suomen yhteiseen e-kirjastoon siirtymistä vuoden 2024 aikana ja siirrymme vuoden 2025 aikana Kuntien yhteiseen e-kirjastoon. Siirtymän avulla pystymme tarjoamaan pääsyn entistäkin laajemman ja kattavamman e-aineistokokoelman piiriin. Siirtymävaiheessa jätämme nykyisen Pohjoisen e-kirjaston käyttöön supistetulla tarjonnalla vuoden ajaksi.

Kirjastonjohtaja, kulttuurivastaava on siirtynyt elokuussa 2023 vastaamaan kansalaisopistosta 10 % työajalla, kansalaisopiston henkilöstömuutoksien johdosta työaika kasvatetaan siten, että yhteensä 20 % työajasta sijoittuu kansalaisopiston puolelle. Kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan tehtävä nykyisessä muodossaan lakkaa määräaikaisen tehtävän päätyttyä. Kulttuurituottajan tehtävää kulttuuripalveluissa esitetään jatkettavaksi määräaikaisena 31.12.2024 saakka 50 % työajalla.

Jatkamme vuonna 2024 käynnistynyttä Matkalla-mallia ja tarjoamme kulttuurihyvinvointipalveluita neuvolaan ja ikäihmisten asumisyksiköihin. Päivitämme kulttuurikasvatussuunnitelman kaudelle 2026-2030 ja huomioimme sisällöissämme lasten lisäksi myös muita kohderyhmiä. Kehitämme kesäajan

festivaalitoimintaa ja pyrimme vakiinnuttamaan kesätahtumat, kuten Väyläfestivaalin ja Muonio Fästit.

KUNTASTRATEGIAA TUKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET (1-3 KPL)

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.- 30.6.2025
Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuuritoiminnan hyvinvointivaikutusten ja kulttuurillisen vuorovaikutuksen edistäminen; Yhdenvertainen oikeus elinikäiseen kasvuun, kehittymiseen ja hyvinvointiin; Kulttuurihyvinvoinnin ja kulttuurikasvatukseen suunnitelmallisuus	Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen kaudelle 2026-2030 Paikallisten toimijoiden huomioimen kulttuurikasvatussuunnitelman sisältöjen toteuttajana Yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja 2. asteen kanssa suunnitteluvaiheessa Kulttuurihyvinvoinnin huomioimin kulttuurikasvatussuunnitelmassa Kulttuuripalveluiden vuosikellon laatiminen Yhteistyö Kiertävä lastenkulttuurikeskus Kattilan kanssa	Palautekysely toteutettu K/E Kulttuurikasvatussuunnitelma päivitetty K/E Suunnittelutyöryhmä kokoontunut lkm/vuosi Kulttuurikasvatussuunnitelmaan suunnitellut tapahtumat lkm/vuosi Vuosikello toteutettu K/E	Osittain, kysely vuosien 2022-2025 kulttuurikasvatussuunnitelmasta toteutettu koulun ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja palautteet kerätty Toteutunut, suunnittelutyöryhmä tavannut 3/vuosi Ei toteutunut
Virkistynyt, osaava ja vetovoimainen organisaatio; Sujuvat, saavutettavat ja turvalliset kirjastopalvelut; asiakaslähtöiset palveluprosessit	Kirjaston lakisäästeiden palvelujen turvaaminen Kirjastopalveluiden henkilöstötarpeen ja aukioloaikojen kartoittaminen Valmius- ja kriisitilanteisiin varautuminen; valmiussuunnitelman päivittäminen Turvallisen tilan periaatteiden	Henkilöstötarpeiden ja aukioloaikojen kartoittamien toteutettu K/E Kävijät lkm/vuosi Omatoimiasioinnit lkm/vuosi Käyttäjäkoulukset lkm/vuosi Tapahtumat lkm/vuosi Valmiussuunnitelma valmis K/E Asiakasraati kokoontunut K/E	Ei toteutunut Toteutunut

	laatiminen (asiakasraati)	Turvallisen tilan periaatteet laadittu K/E	Osittain, turvallisen tilan periaatteiden työpaja pidetty asiakasraadissa
--	------------------------------	---	--

NUORISOPALVELUT

Tehtävän kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita ja monipuolisia nuorisopalveluita paikkakuntalaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille sekä kehittää toimintaa aktiivisesti. Nuorisopalveluiden kohderyhmää ovat kaikki alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävänämmen on kohderyhmän yhteisöllisyyden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäiseminen sekä kasvun ja kehityksen tukeminen eri elämäntilanteissa.

Nuorisopalveluissa on käytössä kolme erilaista työmuotoa; nuorisotyön mahdollistaminen, yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö sekä kohdennettu nuoristyö. Nuorisotyön mahdollistamisen avulla luomme edellytykset laadukkaaseen ja alati kehittyvään nuorisotyön tarjoamiseen onnistuneella ja kehitysmuotoisella hallinnolla, nuorisojärjestöjen tukemisella ja aktiivisesti toimivalla nuorisovaltuustolla. Yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö tarjoaa avoimia ja ohjattuja vapaa-ajan toimintoja kuten erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia sekä viihtyisät ja nykyaikaiset tilat ympäri vuoden yhdessä olemiseen. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö varmistaa, että koulujen ja oppilaitosten arjessa on riittävästi luotettavia aikuisia, jotka omalla työllään ehkäisevät kiusaamista, syrjäytymistä ja luovat edellytyksiä turvallisen kouluarjen toteutumiselle. Kohdennetun nuorisotyön työmenetelmänä toimii etsivä nuorisotyö, joka tarjoaa yksilöllistä tukea elämän nivelvaiheissa kuten opinnoissa, työllistymisessä ja arjen hallinnassa sekä toimii perusnuorisotyön sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tukena. Nuorisopalveluissa aloitetaan valmistelu nuorten työpajatoiminta - hankkeen siirtämiseksi nuorisopalveluiden tehtäväalueelle.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: nuorisovastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Ei uutta indikaattori-tietoa saatavilla	-	26,7 %	-	23,4 %	-
Kunnassa toimii lapsiparlamentti, K/E	K	K	K	K	K	K
Avoimen nuorisotilatyön osallistujamäärät (NuoDo-dokumentointijärjestelmä vuodesta 2023 asti)		699 toimintatuntia 3637 kävijää	623 toimintatuntia 3525 kävijää	143 kpl nuorisotila-iltoja 3650 kävijää	141 kpl nuorisotila-iltoja 3333 kävijää	105 kpl nuorisotila-iltoja 2602 kävijää

saavutettava nuorisotyö Oppilaitosnuorisotyön kehittäminen, Ennalta ehkäisevä päihdetyö	Oppilaitosnuorisotyön Muonion mallin luominen. Ehkäisevän päihdetyön toteuttaminen toisen asteen oppilaitosten arkeen.	Oppilaitosnuorisotyön suunnitelma, toteutunut K/E Toimintamalli ehkäisevän päihdetyön osalta toisen asteen oppilaitoksiin Muoniossa, toteutunut K/E	Toteutunut, jatketaan sen toteuttamista ja jalkauttamista oppilaitosten arkeen.
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen	Kehitetään yhteistyötä Nuorisokeskus Vasatoka kanssa muoniolaisille nuorille (5-10) järjestettävien nuorisovaihtojen sekä kansainvälisten vapaaehtoisten osalta. Etsitään aktiivisesti vaihtoehtoja nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeiden toteuttamiseksi ja näin ollen laajennetaan työntekijöiden osaamista kansainvälisen nuorisotyön toimintamalleihin.	Nuorisovaihto, toteutunut K/E Kansainvälisten vapaaehtoisten työntekijöiden osallistuminen nuorisopalveluiden toimintoihin, toteutunut K/E	Osittain, seuraavan nuorisovaihdon suunnittelu nuorisokeskus Vasatoka kanssa aloitettu. Toteutunut, Muonion nuorisopalvelut saanut Opetushallituksen myöntämän HOST-laatumerkin ja 1 vapaaehtoinen kansainvälinen työntekijä suorittaa jaksoaan lokakuuhun 2025 asti. Yhteistyötä jatketaan Vasatoka kanssa.

LIIKUNTA- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Tehtävän kuvaus

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä huolehtia kuntalaisten mahdollisuudesta harrastaa liikuntaa ja olla fyysisesti aktiivisia. Kuntalaiset kaikissa ikäryhmissä ovat palvelujen kohderyhmänä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on koko kunnan yhteinen tavoite, jonka koordinoimisvastuu on liikunta- ja hyvinvointipalveluissa. Onnellisen arjen ja hyvinvoinnin mahdollistaminen muoniolaisille vaatii vahvaa poikkihallinnollista yhteistyötä.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut tuottavat itse palveluita eri käyttäjäryhmille, mutta tehtäväkuvauksen tavoitteeseen pääseminen vaatii monialaista yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyötä

tehdään Lapin hyvinvointialueen, kunnan eri yksiköiden, paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa laadukkaiden palveluiden ja tavoitteellisen kehittämistyön toteutumiseksi.

Alueen liikuntaseurojen ja yhdistysten toimintaa tuetaan avustuksilla. Lisäksi urheilusaavutuksista palkitaan kunnassa hyväksytyjen kriteerien mukaisesti. Liikuntapaikkojen kunnosta huolehditaan yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa ja kuntalaisia kannustetaan hyödyntämään näitä liikkumisen mahdollisuuksia myös omatoimisesti. Lisäksi liikkumisen kynnystä madalletaan tarjoamalla liikuntavälineitä kuntalaisten käyttöön.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: liikunta- ja hyvinvointivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kaiken liikunta- ja hyvinvointityön laaja-alaisena tavoitteena ovat onnelliset ja hyvinvoivat kuntalaiset. Vähän liikkuvien tavoittaminen ja aktivoiminen kunnan palvelutarjonnalla on olennaista. Hyvinvointia edistävän liikunnan harrastamista ja arjen aktiivisuuden lisääntymistä tavoitellaan kaikissa ikäryhmissä. Tarkoituksena on täydentää kolmannen sektorin toimintaa liikunnan ja hyvinvoinnin kentällä. Palveluista halutaan saavutettavia ja kuntalaisten näköisiä.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kunta tekee ennaltaehkäisevää työtä yhteistyössä hyvinvointialueen ja yhdistysten kanssa. Toimintaa ohjaavat lakisääteiset suunnitelmat, joiden laatimisessa hyödynnetään poikkihallinnollista yhteistyötä kunnan sisällä, hyvinvointialueen osaamista sekä osallistetaan paikallisia yhdistyksiä. Työikäisten elintapaneuvonta, hyvinvointilähettilätoiminta ja ikäihmisten toimintatuokiot ovat käytännön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimia.

Kuntalaisia aktivoidaan myös kampanjoilla, tapahtumilla ja tempauksilla. Liikunta- ja hyvinvointipalvelut osallistuvat asiantuntemuksellaan yhteistyössä muiden kunnan toimintayksiköiden, paikallisten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tapahtumien, kerhojen, leiri- ja retkitoiminnan järjestämiseen. Yhdessä kunnan elinvoimaosaston kanssa kehitetään toimivia liikunta- ja ulkoilupaikkoja aktiivisuuden lisäämiseksi. Jotta hyvinvointia pystytään kunnassa kokonaisvaltaisesti lisäämään, voimavaroja kohdennetaan tarveperustaisesti.

Hankkeet ovat olennainen osa liikunta- ja hyvinvointipalveluiden jatkuvaa kehittämistyötä kuntalaisten hyvinvointierojen kaventamiseksi. Liikkuva koulu - toimintaa kehitetään ja elintapaneuvontaa pilotoidaan peruskoululla Aluehallintoviraston myöntämän rahoituksen turvin. Kehitystyö on merkittävä askel kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimien kohdentamiseksi terveyden näkökulmasta tukea eniten tarvitseville. Kehittämistyön jatkuvuuden takaamiseksi rahoitus- ja hanketilannetta seurataan aktiivisesti. Tavoitteena on jatkaa ja laajentaa peruskoululaisia koskeva elintapaneuvonnan hanke toiselle asteelle sekä edelleen kehittää perheliikuntaa hankerahoituksella.

Palvelulupauksen tässä laajuudessa toteutumisen ehtona ovat liikunta- ja hyvinvointivastaavan sekä liikunnanohjaajan toimien jatkuminen.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2023	2022	2021	2020

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä	-	67	-	55
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8.lk. oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	33,3%	60,9%	31,2 %	63,2 %
Hyte-kerroin, 0–100	70	74	77	73
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 v. täyttäneillä / 10 000 asukasta	321,3	456,6	413,5	558,6
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen (K/E)	Kyllä	Kyllä	-	Kyllä

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Tehtäväalueelle siirtyneet kunnan lakisääteiset terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen tehtävät mahdollistavat liikunta- ja hyvinvointipalveluissa entistä vahvemman tiedolla johtamisen sähköisen hyvinvointikertomuksen tarjoaman tiedon avulla sekä siten voimavarojen kohdentamisen tarveperusteisesti. Kuitenkin yhteiskunnallisten muutosten aiheuttama arjen passivoituminen kaikissa ikäryhmissä haastavat tehtäväyksikön resurssien riittämistä.

Liikunta- ja hyvinvointivastaavan tehtävä jakautuu 50 % liikuntapalveluihin ja 50 % terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Liikunnanohjaajan tehtävä jakaantuu 60% liikuntapalveluihin ja 40% terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Liikunnanohjaajan määräaikaisen toimen vakinaistaminen tai lakkauttaminen vuoden 2025 alusta määrittää pitkälti liikunta- ja hyvinvointipalveluiden mahdollisuutta päästä asetettuihin tavoitteisiin ja täyttää palvelulupaus.

Tehtäväalueen tehtävänkuvat on tarkastettu ja niitä on tarkennettu vuoden 2024 aikana. Liikunta- ja hyvinvointivastaava mm. vastaa liikuntapalveluiden sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteisistä hallinnollisista tehtävistä ja toimii tehtäväyksikön esihenkilönä. Hän vastaa palvelujen

järjestämisestä, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä yhteistyöstä eri toimijoiden välillä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteinen kokonaisuus on laaja. Jatkossa tuleekin yhä tarkastella, miten työtä jaetaan hyvinvoinnin-, terveyden- ja turvallisuuden työryhmän (hytetu-työryhmä) sekä liikunta- ja hyvinvointivastaavan välillä niin, että hyvinvoinnin edistäminen näkyy ja tulee näkyväksi kunnan kaikilla toimialoilla.

Liikunnanohjaaja vastaa pitkäjänteisen, suunnitelmallisen asiakaspintatyön käytännön toteutuksesta eri muodoissaan, eri ikäryhmille. Tämä tarkoittaa perinteisten liikuntaryhmien ohella yhä suurenevista määrin fyysisesti passiivisten tavoittamista ja aktivoimista muun muassa elintapaneuvonnan keinoin. Mikäli liikunnanohjaajan toimea ei jatketa, joudutaan tehtäväalueella palaamaan tuntiohjaajien käyttöön. Tämä tekisi käytännössä mahdottomaksi vähän liikkuvien systemaattinen tavoittamisen ja aktivoimisen.

Elintapaneuvonnan palvelupolku Tunturi-Lappiin 2022-2024 – hankkeessa kehitetty työikäisten elintapaneuvonnan palvelu pyritään juurruttamaan osaksi Liikunta- ja hyvinvointipalveluiden vakituista toimintaa. Valtion Suomi liikkeelle – hankeavustuskokonaisuuden tarjoamia mahdollisuuksia pyritään hyödyntämään erityisesti lasten, nuorten ja perheiden aktivointiin.

Liikuntaolosuhteet ovat olennainen osa liikuntapalveluiden järjestämisestä ja liikunta-aktiivisuuden lisäämistä. Yhteistyötä ulkoliikuntapaikoista vastaavan elinvoimapalveluiden kanssa jatketaan laadukkaiden olosuhteiden tuottamiseksi.

Paikallisten yhdistysten toiminta on merkittävässä roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kylätoimijoille ja yhdistyksille tarjotaan monipuolisia tukitoimia kuten järjestetään yhdistysfoorumeita, jaetaan avustuksia sekä tarjotaan neuvontaa kehittämis- ja hanketyöhön. Viestinnän tueksi kunnan sivuille luodun tapahtumakalenterin käyttöä tehostetaan edelleen. Paikallisia yhdistyksiä osallistetaan palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään, jotta julkisen ja kolmannen sektorin toimet tukisivat ja täydentäisivät toisiaan.

Yhdenvertaisuus ja päihteettömyys ovat kunnan arvoja, jotka liikunta- ja hyvinvointipalvelut huomioivat osaltaan kaikessa toiminnassaan. Toimintaa järjestetään eri kohderyhmät huomioiden sekä järjestetään kaikille avointa toimintaa ja tapahtumia. Järjestämämme ja tukemamme toiminta on päihteetöntä. Viestimme selkeästi useissa eri kanavissa mahdollisimman laajan saavutettavuuden takaamiseksi.

KUNTASTRATEGIAA TUKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET (1-3 KPL)

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin tukeminen; Laadukas liikunnanohjaus	Asiakaspintatyön resurssien riittävyden varmistaminen Tapahtumat, liikuntaryhmät,	Liikunnanohjaajan tehtävä vakinaistettu, toteutunut K/E Kuukausittain toteutuneet ohjaustuokiot, tapahtumat ja tempaukset lkm/kk	Toteutunut 66,5/kk

s ja elintapaneuvonta	yhteiset toimintamallit eri kohderyhmille	Eri kohderyhmät on huomioitu toiminnassa, toteutunut K/E	Toteutunut
		Soveltavan liikunnan tarjontaa on kehitetty, toteutunut K/E	Toteutunut
	Vakiinnutetaan ja kehitetään edelleen elintapaneuvonnan palvelupolkua ja yhteistyörakenteita	Työikäisten elintapaneuvonta on vakiinnutettu osaksi palvelutarjontaa, toteutunut K/E	Toteutunut
	Laajennetaan elintapaneuvontaa uusiin kohderyhmiin, kohderyhmälle soveltuvalla tavalla	Elintapaneuvonnan asiakkaista vähintään 50 % suosittelisi palvelua edelleen, toteutunut K/E	Toteutunut, 95%
Moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa; Sotetu-palveluiden kehittäminen ja moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen em. palveluissa	Jatketaan ja keitetään yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa - järjestetään yhdessä tapahtumia, kerhoja ja harrastuksia	Viranhaltija on osallistunut Laphan elintapaohjausprosessin kehitystyöhön, toteutunut K/E	Toteutunut
		Viranhaltija on osallistunut Laphan järjestämiin alueellisiin hytetu-neuvotteluihin, toteutunut K/E	Toteutunut
		Eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettujen toimintojen lkm/vuosi, joista kunnan ulkopuolisten toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettujen toimintojen lkm/vuosi	
		Tapahtumien vuosikelloa suunniteltu yhdessä yhdistysten kanssa, toteutunut K/E	Toteutunut
Rakentava keskustelukulttuurin ylläpito, tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus;	Hytetu-työryhmän toiminnan kehittäminen	Järjestetty vähintään kaksi yhdistysfoorumia vuodessa, toteutunut K/E	Osittain, 1/vuosi
	Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto	Hytetu-työryhmä kokoontunut vähintään neljästi vuodessa, toteutunut K/E	Osittain , 2/vuosi
			Toteutunut

Kunnan hyvinvointia edistävä työ ja hyvinvointikertomus tiedolla johtamisen välineenä	tiedolla johtamisen välineenä	Kunnan eri toimialat osallistettu hyvinvointikertomustyöhön, toteutunut K/E Laaja hyvinvointikertomus laadittu, toteutunut K/E Hyvinvoinnin indikaattoritiedon yhteenvedoa esitelty ja käsitelty kunnan eri toimialojen kanssa yhdessä, esimerkiksi laajennetussa johtoryhmässä, toteutunut K/E	Osittain, raportointiosa tehty Toteutunut, esitelty laajassa johtoryhmässä ja valtuustossa
---	-------------------------------	--	--